

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

عنوان آموزش شغل

سازنده زیورآلات سفالی

گروه شغلی

صنایع دستی (چوب، فلز، سفال)

کد ملی آموزش شغل

۷۳۱۴-۷۷-۰۰۱-۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۰۱-۷۷-۷۳۱۴

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی (چوب ، فلز ، سفال) :

- صدیقه رضاخواه

- یگانه بهادران

- ارژنگ بهادری

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان

- دفتر طرح و برنامه های درسی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	یگانه بهادران	لیسانس	آمار	مربی صنایع دستی	۱۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۲۸۹۹۴۷۷۳ ایمیل : yeganeh_bahadoran@yahoo.com آدرس : گرگان - انتهای ویلا شهر - مرکز آموزش فنی و حرفه ای شماره ۲ خواهران گرگان
۲	فرشته بادی	کارشناسی ارشد	علوم اجتماعی	مربی صنایع دستی	۱۳ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۱۳۷۳۳۲۷۴ ایمیل : badi . fershteh@gmail.com آدرس : گرگان - انتهای ویلا شهر - مرکز آموزش فنی و حرفه ای شماره ۲ خواهران گرگان
۳	سعیده درویشی	لیسانس	طراحی پوشاک	مربی فنی و حرفه ای - مدرس دانشگاه		تلفن ثابت : تلفن همراه : ۰۹۱۱۳۷۳۸۱۵۹ ایمیل : saedehdarveshi@yahoo.com آدرس : جرجان - کوی امام حسین - کوچه ۱۳
۴	فرهاد شادکام	فوق لیسانس	مدیریت فناوری اطلاعات	رئیس اداره آموزش	۱۵ سال	تلفن ثابت : ۲۲۳۲۳۵۵ تلفن همراه : ۰۹۱۱۹۷۱۰۲۸۶ ایمیل : farhad.shadkam@gmail.com آدرس : گرگان - اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان
۵	مهین رضایی	لیسانس	ریاضی کاربرد در کامپیوتر	کارشناس پژوهش و برنامه ریزی	۱۴ سال	تلفن ثابت ۳۲۲۴۰۶۸۲ تلفن همراه : ۰۹۱۱۳۷۵۹۷۰۰ ایمیل : mahinrezaie@yahoo.com آدرس : گرگان - اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :	
سازنده زیورآلات سفالی	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
سازنده زیورآلات سفالی شغلی است در گروه صنایع دستی سفال و کاشی سنتی و شامل وظایف طراحی از اشکال هندسی و غیر هندسی و طبیعت جاندار و بی جان ، طرح های باستانی و مینیاتوری متناسب با زیورآلات مورد نظر ، انتقال طرح روی سفال و رنگ آمیزی آن ها می باشد و با استفاده از یراق آلات مناسب ، دستبند، گوشواره، انگشتر و آویز مورد نظر را تکمیل و ارائه نماید و با مشاغلی سازندگان سفال و کاشی سنتی و نمایشگاه های صنایع دستی در ارتباط می باشد.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۱۵ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۱ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۸۴ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵٪	
- عملی : ۶۵٪	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰٪	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
لیسانس صنایع دستی با ۲ سال سابقه کار فوق دیپلم صنایع دستی یا سرامیک با ۴ سال سابقه کار دیپلم با ۶ سال سابقه کار	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

ساختن زیورآلات سفالی در نقش و طرح های سنتی و زیبا

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

سفالگر ریخته گری

کنده کاری روی سفال

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۱

- شایستگی ها / کارها^۲

ردیف	عناوین
۱	طراحی مقدماتی
۲	انتخاب گل مناسب
۳	ساخت خشت گلی مناسب
۴	انتقال و اجرای طرح روی خشت مناسب
۵	آماده سازی قطعات
۶	تهیه قالب مناسب جهت تکثیر
۷	خشک کردن و پخت قطعات
۸	رنگ کردن قطعات
۹	اتصال قطعات و بسته بندی
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard
^۲. Competency / task

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : طراحی مقدماتی
	نظری	عملی	جمع	
	۷	۳۰	۳۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مداد کاغذ تخته شاسی کاربن کاغذ طراحی میز نور رایانه مجهز به پرینتر و اسکنر				دانش : -تاریخچه زیورالات سفالی -مفاهیم طراحی (دیدن ، تجزیه،تحلیل و اجرا) -عناصر و مبانی طراحی (نقطه،خط،سطح،حجم و ....) -طراحی مدرن،نمادها،نگارگری ایرانی،طرح های قرینه،اشکال هندسی و غیر هندسی،طبیعت جاندار و بیجان
				مهارت : -طراحی از روی مدل های پیچیده و تجزیه ان به اشکال ساده متناسب با زیورالات -طراحی با عناصر مبانی طراحی ، طبیعت ، هندسه مناظر و سطوح دور و نزدیک -کپی طرح های نقش برجسته و کنده کاری تاریخی و معاصر و مدرن برای زیورالات مورد نظر
				نگرش : -به کارگیری تجربه و دانش در جهت نوآوری در طراحی -صرفه جویی در مداد و کاغذ طراحی
				ایمنی و بهداشت : -استفاده درست از کاغذ و مداد و پاک کن و مراقبت در مقابل استفاده از ابزار
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: انتخاب گل مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۳	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
ظروف پلاستیکی کتاب تخصصی سی دی آموزشی				دانش: _ویژگی های گل مناسب برای کار مورد نظر(رس،لویی دار و سفید) _روش آماده سازی گل _حالات مختلف گل از نظر میزان رطوبت
			۱	مهارت: _انتخاب گل مناسب با توجه به کار _خواباندن گل _نگهداری گل
			۱	
			۱	
				نگرش: _ معرفی منابع معدنی و خاک های ایرانی
		۱		
		۱		
			۱	ایمنی و بهداشت: -تهویه محیط -مراقبت از دست توجهات زیست محیطی: -عدم دور ریز آب و خاک و آلوده نکردن محیط زیست -

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: ساخت خشت گلی مناسب
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
ابر				دانش:
کاردک			۱	-انواع قالب مورد نیاز ابعاد متناسب خشت با طرح مورد نظر
نایلون			۱	-برای دستبند-گوشواره-گردنبند و انگشتر کمتر از ۱CM
کاسه پلاستیکی				-مفهوم گونیا کردن (برای اویز منازل خشت ۲۰*۲۰*۱CM و
تخته گچی			۱	خشت ۱۰*۱۰*۸) AML
تخته چوبی				مهارت:
قالب های چوبی در ابعاد مورد				-آماده سازی گل
نظر		۱		-ورز دادن و هواگیری
وردنه		۱		-شکل دهی در انواع قالب چوبی و گچی
گل مناسب		۲		-جداسازی خشت از قالب مورد نظر
گونیا		۲		-گونیا کردن
		۱		نگرش:
				-ساخت خشت های متناسب با کار که سبب استحکام بیشتر اثر می شود
				ایمنی و بهداشت:
				-تهویه محیط
				-مراقبت از دست
				توجهات زیست محیطی:
				-عدم دور ریز اضافات گل و خاک به محیط زیست
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۳۲	۱۷	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
گل				دانش :
خشت گل آماده			۱	-انواع ابزار و وسایل انتقال طرح
سوزن			۲	-بررسی اختلاف عمق و سطوح مثبت و منفی
شابلون			۲	-انواع روش های پرداخت و ترمیم ترک های احتمالی در حین ساخت
اکسترودر ابر				مهارت :
ظروف پلاستیکی				-انتخاب و انتقال طرح روی سطح
قلمو		۲		-افزودن و برجسته کردن و کندن و کاستن گل
تخته گچی		۵		-ایجاد بافت
وردنه		۵		-پرداخت حین کار(قلمو و ابر کشی)
گونیا		۵		نگرش :
تیغ جراحی				-اجرای طرح های زیور الات متناسب با نقشمایه های ایرانی
انواع ابزار بافت دهنده				ایمنی و بهداشت :
				-تهویه محیط
				-مراقبت از دست در برابر ابزار تیز و برنده
				توجهات زیست محیطی :
				-عدم دور ریز اضافات گل به محیط زیست
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: آماده سازی قطعات
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۵	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع یراق آلات مناسب انبر دست				دانش : -استفاده از ابزار مناسب جهت آماده سازی(سوراخ کردن و...)
			۱	مهارت : -به کارگیری چرم و زنجیر و قفل مناسب برای زیور آلات -آماده سازی ۳ نمونه قطعه برای ساخت
		۲		
		۳		
				نگرش : -
				ایمنی و بهداشت : - -
				توجهات زیست محیطی : -عدم دور ریز کارهای شکسته و استفاده مجدد از آنها

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: تهیه قالب مناسب جهت تکثیر
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کار آماده خیس برای قالب				دانش:
گیری			۱	-روش انتخاب ماده مناسب برای قالب سازی
گچ			۱	-روش درزگیری دیواره ی شیشه ای اطراف خشت مورد نظر
شیشه				
خمیربازی				مهارت:
سرامیک		۲		-استفاده از گچ و تهیه دوغاب مناسب
پارافین		۲		-استفاده از شیشه برای ایجاد دیواره شیشه ای
		۲		-استفاده از ماده جداکننده برای جداسازی گل از گچ
	نگرش:			
	-ساخت قالب گچی با ضخامت مناسب و دارای استحکام که مناسب برای کار تکثیر باشد			
	ایمنی و بهداشت:			
	-تهویه مناسب			
	-مراقبت از دسا			
	توجهات زیست محیطی:			
	-			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: خشک کردن و پخت قطعات
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۶	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کوره سنباده				دانش : -روش های خشک کردن به صورت تدریجی
			۱	
				مهارت : -استفاده از پوشش مناسب جهت خشک کردن تدریجی -پرداخت قطعات خشک شده با سنباده -پخت
		۱		
		۲		
		۳		
				نگرش : -
				ایمنی و بهداشت : -تهویه فضای کارگاهی حین سنباده کشی
				توجهات زیست محیطی : -استفاده مجدد از ضایعات اسید دیده در حین خشک شدن به صورت گل

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: رنگ کردن قطعات
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۵	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
رنگ های اکریلیک شاپان رنگ های پودری چسب چوب براق کننده های مناسب تینر قلمو ابر			۱ ۱	دانش : -انواع مواد مورد استفاده در رنگ آمیزی -روش پرداخت نهایی
				مهارت : -رنگ آمیزی با مواد مختلف و پولیش کردن
				نگرش : -مطابقت رنگ آمیزی با فرهنگ و نقوش سنتی ایرانی و اسلامی -رعایت کیفیت استاندارد و عمر مفید طولانی
				ایمنی و بهداشت : -تهویه محیط -مراقبت از دست و چشم و استفاده از ماسک و دستکش
				توجهات زیست محیطی : -استفاده صحیح از رنگ و چسب و مواد مختلف جهت عدم آلودگی

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: اتصال قطعات و بسته بندی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۵	۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع یراق آلات				دانش : -انتخاب یراق آلات مناسب برای زیور آلات -ابزار و وسایل بسته بندی -روش های بسته بندی
انبر دست		۱		
قیچی		۱		
چسب		۵		
مقوای ماکت				مهارت : -اتصال قطعات به یکدیگر به وسیله زنجیر و حلقه و چرم و استفاده از قفل های مناسب -بسته بندی محصولات با کیفیت مناسب -آماده سازی در جعبه های فانتزی برای فروش جذابتر و بهتر
طلق				
خط کش		۲		
مداد		۱		
روبان		۲		
				نگرش : -معرفی انواع قفل و گیره و چرم برای اتصال کار -بازاریابی مناسب
				ایمنی و بهداشت :
				توجهات زیست محیطی : -عدم دور ریز اضافات فلزات به محیط زیست

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	فرز انگشتی		۱	
۲	میز نور		۱	
۳	رایانه		۱	
۴	اسکتر		۱	
۵	اکسترودر		۱۴	
۶	انبردست		۱۴	
۷	قیچی		۱۴	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	شیشه		۱ مترمربع	
۲	سرامیک		۱۴	
۳	گل لویی دار		۲۰۰ کیلوگرم	
۴	لغاب رنگی			
۵	رنگ اکریلیک			
۶	چرم			
۷	قفل			
۸	زنجیر			
۹	مه‌ره های رنگی			

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	تخته چوبی		۱۴ عدد	
۲	وردنه		۷	به ازای هر ۲ نفر
۳	قالب چوبی ۱۰در۱۰		۷	به ازای هر ۲ نفر
۴	قالب چوبی ۲۰در۲۰		۷	به ازای هر ۲ نفر
۵	کاهنده		۱۴	
۶	قلمو		۱۴	
۷	ابر		۱۴	
۸	چاقو		۱۴	
۹	سنباده نرم		۱۴ برگ	
۱۰	سنباده درشت		۱۴ برگ	
۱۱	پلاستیک		۱۴	
۱۲	تخته شاسی		۱۴	
۱۳	ظروف پلاستیکی		۱۴	
۱۴	گونیا		۷	
۱۵	شابلون		۷	

توجه :

-بعضی ابزار به ازاء هر دو نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	
۲	
۳	
۴	
۵	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات